

Međunarodni sud za krivično
gonjenje osoba odgovornih za
teška kršenja međunarodnog
humanitarnog prava počinjena na
teritoriji bivše Jugoslavije od
1991. godine

Predmet br. IT-95-5/18-T
Datum: 9. februar 2010.
Original: engleski

PRED PRETRESNIM VIJEĆEM

U sastavu: sudija O-Gon Kwon, predsjedavajući
sudija Howard Morrison
sudija Melville Baird
sudija Flavia Lattanzi, rezervni sudija

Sekretar: g. John Hocking

Odluka od: 9. februara 2010.

TUŽILAC

protiv

RADOVANA KARADŽIĆA

JAVNO S POVJERLJIVIM DODATKOM A

**DALJNJA ODLUKA PO PRVOM ZAHTEJUVU TUŽILAŠTVA NA OSNOVU
PRAVILA 92BIS (SVJEDOCI ZA JEDANAEST OPŠTINA)**

Tužilaštvo:

g. Alan Tieger
gđa Hildegard Uertz-Retzlaff

Obrana

g. Radovan Karadžić

Imenovani branilac

g. Richard Harvey

OVO PRETRESNO VIJEĆE Međunarodnog suda za krivično gonjenje osoba odgovornih za teška kršenja međunarodnog humanitarnog prava počinjena na teritoriji bivše Jugoslavije od 1991. godine (dalje u tekstu: Međunarodni sud) rješava po "Zahtjevu tužilaštva za prihvatanje dokaza i obavještenjima i razjašnjenju u vezi s Odlukom Pretresnog vijeća od 10. novembra 2009. po Prvom zahtjevu tužilaštva na osnovu pravila 92*bis*", podnesenom 18. novembra 2009. (dalje u tekstu: Zahtjev), i ovim donosi odluku u vezi s tim.

I. Proceduralni kontekst i argumenti

1. Tužilaštvo (dalje u tekstu: tužilac) je 29. maja 2009. podnijelo "Prvi zahtjev tužilaštva za prihvatanje izjava i transkripata iskaza umjesto svjedočenja *viva voce* na osnovu pravila 92*bis* (svjedoci za jedanaest opština)" (dalje u tekstu: Prvi zahtjev na osnovu pravila 92*bis*), kojim traži prihvatanje izjava svjedoka i transkripata ranijeg svjedočenja raznih svjedoka na osnovu pravila 92*bis* Pravilnika o postupku i dokazima Međunarodnog suda (dalje u tekstu: Pravilnik), kao i brojnih povezanih dokaznih predmeta u vezi s pismenim iskazima tih svjedoka.¹

2. Vijeće je 10. novembra 2009. donijelo "Odluku po prvom zahtjevu tužilaštva za prihvatanje izjava i transkripata iskaza umjesto svjedočenja *viva voce* na osnovu pravila 92*bis* (svjedoci za jedanaest opština)" (dalje u tekstu: Odluka po Prvom zahtjevu na osnovu pravila 92*bis*), u kojoj je djelimično odobrilo Prvi zahtjev na osnovu pravila 92*bis* i naložilo uvrštavanje u spis pismenih izjava i/ili transkripata ranijeg svjedočenja 14 svjedoka, kao i više povezanih dokaznih predmeta u vezi s njihovim pismenim iskazima.²

3. Međutim, Vijeće je odbilo uvrštavanje u spis transkripta ranijeg iskaza Džemila Bećirevića u predmetu *S. Milošević*,³ i bez prejudiciranja je odbilo uvrštavanje u spis pismenih izjava dva svjedoka, KDZ027 i Mersudine Saim Hodžić,⁴ kao i sa njima povezanih dokaznih predmeta sa brojevima na osnovu pravila 65*ter*: 11788, 14835, 11782 i 40542, zato što je njihov prijevod na engleski jezik ili nedostajao ili nije bio dostupan za pregled od strane

¹ Prvi zahtjev na osnovu pravila 92*bis*, par. 1, 4–5, Dodatak A.

² Odluka po Prvom zahtjevu na osnovu pravila 92*bis*, par. 47. V. takođe *Corrigendum* Odluke po Prvom zahtjevu tužilaštva za prihvatanje izjava i transkripata iskaza umjesto svjedočenja *viva voce* na osnovu pravila 92*bis* (svjedoci za jedanaest opština), donesen 16. novembra 2009. (dalje u tekstu: *Corrigendum*), u kojem je Vijeće prihvatilo kao javne dokumente neke povezane dokazne predmete koji su uvršteni u spis kao zapečaćeni u Odluci po Prvom zahtjevu na osnovu pravila 92*bis*.

³ Odluka po Prvom zahtjevu na osnovu pravila 92*bis*, par. 24.

⁴ Odluka po Prvom zahtjevu na osnovu pravila 92*bis*, par. 19.

Vijeća.⁵ Vijeće je takođe bez prejudiciranja odbilo uvrštavanje u spis transkripta ranijeg iskaza KDZ010 iz predmeta *Tužilac protiv Jelisića* zbog toga što je tužilaštvo, po svemu sudeći, omaškom ponudilo na uvrštavanje samo mali dio tog transkripta.⁶ Pored toga, Vijeće je naložilo tužilaštvu da: (i) dostavi izjave svjedoka KDZ533 i Safete Hamzić u obliku koji u potpunosti ispunjava formalne uslove iz pravila 92bis(B) Pravilnika;⁷ (ii) potvrdi da li su za KDZ533 potrebne zaštitne mjere, i u vezi s tim da li njegova izjava svjedoka treba ostati zapečaćena;⁸ (iii) rediguje paragraf 6 iz povezanog dokaznog predmeta pod brojem na osnovu pravila 65ter: 07127;⁹ i (iv) dostavi javnu redigovanu verziju povezanog dokaznog predmeta sa brojem na osnovu pravila 65ter: 12156.¹⁰ Zahtjev se bavi navedenim aspektima Odluke po Prvom zahtjevu na osnovu pravila 92bis.

4. Tužilac u Zahtjevu ponovo podnosi pismene izjave KDZ027 i Mersudine Saim-Hodžić sa odgovarajućim prijevodima na engleski jezik, i cjelokupni transkript ranijeg svjedočenja KDZ010. On traži od Vijeća da prihvati taj pismeni iskaz u skladu s pravilom 92bis Pravilnika.¹¹ U vezi s povezanim dokaznim predmetima sa brojem na osnovu pravila 65ter: 11788 i 14835, tužilac izjavljuje da su prijevodi oba dokumenta na engleski jezik uneseni u elektronski sistem za vođenje suđenja. Tužilac dalje navodi da je dostavio Vijeću kopije povezanih dokaznih predmeta sa brojevima na osnovu pravila 65ter: 11782 i 40452 (video-snimci koji ranije nisu bili dostupni za razmatranje od strane Vijeća) i napominje da je, umjesto broja na osnovu pravila 65ter: 11782, tačan broj tog predloženog povezanog dokaznog predmeta 40568. Tužilac traži da se navedena četiri predložena povezana dokazna predmeta uvrste u spis.¹²

5. Pored toga, tužilac obavještava Vijeće da su u elektronski sistem za vođenje suđenja unesene javna verzija povezanog dokaznog predmeta sa brojem na osnovu pravila 65ter: 12156, i redigovana verzija povezanog dokaznog predmeta sa brojem na osnovu pravila 65ter: 07127, kako je to zatražilo Vijeće.¹³ Tužilac takođe obavještava Vijeće da je u toku pribavljanje pismenih izjava KDZ533 i Safete Hamzić na način koji je u potpunosti u skladu s

⁵ Odluka po Prvom zahtjevu na osnovu pravila 92bis, par. 45.

⁶ Odluka po Prvom zahtjevu na osnovu pravila 92bis, par. 20.

⁷ Odluka po Prvom zahtjevu na osnovu pravila 92bis, par. 47(1)(c).

⁸ Odluka po Prvom zahtjevu na osnovu pravila 92bis, par. 47(1)(d).

⁹ Odluka po Prvom zahtjevu na osnovu pravila 92bis, par. 47(1)(g).

¹⁰ Odluka po Prvom zahtjevu na osnovu pravila 92bis, par. 47(1)(i).

¹¹ Zahtjev, par. 2, 21.

¹² Zahtjev, par. 9–10.

¹³ Zahtjev, par. 11–12.

formalnim uslovima iz pravila 92bis(B).¹⁴ Pored toga, tužilac obavještava Vijeće da je uspostavljen kontakt sa svjedokom KDZ533 i da je on potvrdio svoju spremnost da svjedoči bez zaštitnih mjera.¹⁵ Stoga ga Vijeće više neće navoditi pod pseudonimom, nego pod njegovim imenom Jusuf Avdispahić. Pored toga, tužilac obavještava Vijeće da će naknadno zatražiti prihvatanje iskaza Džemaila Bećirevića na osnovu pravila 92bis.¹⁶

6. Najzad, tužilac izjavljuje da je obaviješten da je Osman Krupinac, jedan od svjedoka čije je svjedočenje uvršteno u spis u Odluci po prvom zahtjevu na osnovu pravila 92bis, preminuo u novembru 2006. godine.¹⁷ Tužilac zatim traži od Vijeća "da preispita svoju odluku o prihvatanju svjedočenja Osmana Krupinca na osnovu pravila 92bis, s obzirom na pravilo 92quater koje je *lex specialis* u odnosu na pravilo 89(F), primjenjivo u slučaju preminulih ili nedostupnih svjedoka" i uzimajući u obzir da Vijeće "može ponovo razmotriti neku raniju odluku u okolnostima kada nove činjenice postanu dostupne, koje prvobitnu odluku čine pogrešnom".¹⁸

II. Mjerodavno pravo

7. Pretresno vijeće je 15. oktobra 2009. donijelo "Odluku po trećem zahtjevu tužilaštva za prihvatanje izjava i transkripata iskaza umjesto svjedočenja *viva voce* na osnovu pravila 92bis (svjedoci za grad Sarajevo) (dalje u tekstu: Odluka po trećem zahtjevu na osnovu pravila 92bis), u kojoj je izložilo mjerodavno pravo u vezi sa zahtjevima koji se podnose na osnovu pravila 92bis. Vijeće neće ovdje ponovo razmatrati mjerodavno pravo, nego se poziva na relevantne paragrafe Odluke po trećem zahtjevu na osnovu pravila 92bis.¹⁹ Isto tako, Vijeće je izložilo mjerodavno pravo u vezi sa zahtjevima koji se podnose na osnovu pravila 92quater u svojoj "Odluci po zahtjevu tužilaštva za prihvatanje iskaza svjedoka KDZ198 i povezanih dokaznih predmeta na osnovu pravila 92quater", donesenoj 20. avgusta 2009. (dalje u tekstu: Odluka u vezi sa KDZ198), i neće ih detaljno ovdje ponavljati.²⁰

¹⁴ Zahtjev, par. 13.

¹⁵ Zahtjev, par. 14.

¹⁶ Zahtjev, par. 15.

¹⁷ Zahtjev, par. 16. V. takođe povjerljivi Dodatak A Zahtjevu, koji sadrži lošu kopiju izvoda iz matične knjige umrlih za Osmana Krupinca. Međutim, treba imati u vidu da je tužilac 21. januara 2010. dostavio "Tužiočev podnesak s izvodom iz matične knjige umrlih za Osmana Krupinca", kojim je Vijeću dostavio ovjerenu kopiju izvoda iz matične knjige umrlih za Osmana Krupinca, koju je tužilac primio 20. januara 2010., kao i prijevod tog izvoda na engleski jezik.

¹⁸ Zahtjev, par. 17; v. takođe par. 21(e).

¹⁹ Odluka po Trećem zahtjevu na osnovu pravila 92bis, par. 4–11.

²⁰ Odluka u vezi sa KDZ198, par. 4–7.

8. Kako je gore navedeno, tužilac traži od Vijeća da ponovo razmotri dio svoje Odluke po Prvom zahtjevu na osnovu pravila 92bis. Vijeće u tom pogledu napominje da Pravilnik ne sadrži nikakve odredbe u vezi sa zahtjevima za ponovno razmatranje, koji predstavljaju proizvod prakse Međunarodnog suda i dopustivi su samo pod određenim uslovima.²¹ Međutim, Žalbeno vijeće je jasno formulisalo pravni standard za ponovno razmatranje neke odluke, i to kako slijedi: "veća imaju inherentno diskreciono ovlašćenje da preispituju ranije donete interlokutorne odluke u izuzetnim slučajevima, 'ako se pokaže očigledna greška u rezonovanju ili ako je to potrebno kako bi se sprečila nepravda'".²² Stoga, strana koja podnosi zahtjev ima obavezu da uvjeri Vijeće u postojanje očigledne greške u rezonovanju ili naročitih okolnosti koje opravdavaju ponovno razmatranje kako bi se spriječila nepravda.²³

III. Diskusija

A. KDZ010, KDZ027 i Mersudina Saim-Hodžić

9. Nakon što je tužilac dostavio kompletan transkript ranijeg svjedočenja KDZ010 i prijevode na engleski jezik izjava svjedoka KDZ027 i Mersudine Saim-Hodžić, Vijeće će sada razmotriti da li ti pismeni iskazi mogu biti prihvaćeni na osnovu pravila 92bis. U vezi sa KDZ010, Vijeće će takođe razmotriti prihvatljivost četiri povezana dokazna predmeta, koje je tužilaštvo ponudilo na prihvatanje u Prvom zahtjevu na osnovu pravila 92bis, ali ih Vijeće nije razmotrilo u Odluci po Prvom zahtjevu na osnovu pravila 92bis budući da u to vrijeme nije pregledalo pismeni iskaz KDZ010.

(i) Sažetak predloženih iskaza

10. Predloženi iskaz KDZ010 i Mersudine Saim-Hodžić je sažet u paragrafima koji slijede. Budući da su za KDZ027 odobrene zaštitne mjere iskaza na zatvorenoj sjednici u ovom

²¹ *Tužilac protiv Prlića i drugih*, predmet br. IT-04-74-T, Odluka u vezi sa zahtjevima strana u postupku za preispitivanje odluka Vijeća, 26. mart 2009. (dalje u tekstu: Odluka u vezi s preispitivanjem u predmetu *Prlić*), str. 2.

²² *Tužilac protiv Miloševića*, predmet br. IT-02-54-AR108bis.3, povjerljiva Odluka po zahtevu Srbije i Crne Gore za preispitivanje odluke Pretresnog veća od 6. decembra 2005., par. 25, fusnota 40 (gdje se citira *Kajelijeli protiv tužioca*, predmet br. ICTR-98-44A-A, Presuda, 23. maj 2005., par. 203-204); v. takođe *Ndindabahizi protiv tužioca*, predmet br. ICTR-01-71-A, Odluka po "*Requête de l'Appelant en Reconsidération de la Décision du 4 avril 2006 en Raison d'une Erreur Matérielle*" odbrane, 14. juni 2006., par. 2.

²³ *Tužilac protiv Stanislava Galića*, predmet br. IT-98-29-A, Odluka po zahtjevu odbrane za preispitivanje, 16. juli 2004., str. 2; v. takođe *Tužilac protiv Popovića i drugih*, predmet br. IT-05-88-T, Odluka po Nikolićevom zahtjevu za preispitivanje i nalog za izdavanje naloga *subpoena duces tecum*, 2. april 2009., str. 2; Odluka u vezi s preispitivanjem u predmetu *Prlić*, str. 3.

postupku,²⁴ sažetak njegovog predloženog iskaza izložen je u povjerljivom Dodatku A ovoj Odluci.

11. KDZ010 je bosanski Musliman iz Brčkog. Tokom svog svjedočenja u predmetu *Jelisić* 30. novembra i 1. decembra 1998. on je svjedočio o okolnostima u vezi sa svojim hapšenjem u Brčkom početkom maja 1992. godine, a konkretno o svom zatočenju u logoru Luka od početka maja do jula 1992. godine. Konkretno, KDZ010 je opisao fizičko i psihološko zastrašivanje od strane srpskih vojnika i Gorana Jelisića (tadašnjeg upravnika sabirnog centra u logoru Luka). On je takođe svjedočio o tome kako se Goran Jelisić hvalisao da je u logoru ubio 150 Muslimana i o tome da je vidio srpske vojnike i Gorana Jelisića lično kako tuku i ubijaju mnoge zatočenike. KDZ010 je takođe svjedočio o svom transferu u logor Batković u julu 1992. godine i o onome što je preživio u tom logoru.

12. Mersudina Saim-Hodžić je bosanska Muslimanka iz sela Zaklopače u opštini Vlasenica, sa pretežno muslimanskim stanovništvom. U svojoj pismenoj izjavi od 24. maja 2000. ona je u opštem smislu opisala događaje u opštini Vlasenica u periodu april–maj 1992. godine, a naročito napad na Zaklopaču koji se desio 16. maja 1992. Mersudina Saim-Hodžić opisala je prijetnje, hapšenja i ispitivanja seljana uoči i tokom samog napada. Ona u svojoj izjavi takođe navodi imena 59 muškaraca koje su na dan napada ubile srpske snage.

(ii) Analiza na osnovu pravila 92bis(A) i (B)

13. U vezi s prihvatljivošću predloženog pismenog iskaza KDZ010 na osnovu pravila 92bis, Vijeće se uvjerilo da je njegov iskaz relevantan za više optužbi protiv optuženog, odnosno genocid (tačka 1), progone (tačka 3), istrebljenje (tačka 4), ubistvo (tačke 5 i 6), deportaciju (tačka 7) i nehumana djela (prisilno premještanje) (tačka 8), budući da se konkretno odnosi na preuzimanje vlasti u njegovoj opštini, ubijanje bosanskih Muslimana, nanošenje teških tjelesnih ili duševnih povreda bosanskim Muslimanima, nametanje i održavanje restriktivnih i diskriminatornih mjera protiv bosanskih Muslimana, protivpravno zatvaranje bosanskih Muslimana u zatočeničke objekte (logori Batković i Luka), nametanje i održavanje nehumanih životnih uslova u tim zatočeničkim objektima i ubijanje zatočenika.

14. Vijeće takođe smatra da je iskaz KDZ027 relevantan za optužbe za progon (tačka 3), istrebljenje (tačka 4), ubistvo (tačke 5 i 6), deportaciju (tačka 7) i nehumana djela (prisilno

²⁴ Nalog u vezi s tabelom zaštitnih mjera za svjedoke, 14. avgust 2009., Dodatak A.

premještanje) (tačka 8), budući da se odnosi na preuzimanje vlasti u njegovoj opštini, nametanje i održavanje restriktivnih i diskriminatornih mjera protiv stanovništva, bosanskih Muslimana, protivpravno zatvaranje bosanskih Muslimana u zatočeničke objekte (Vlasenica, Sušica i Batković), nametanje i održavanje nehumanih životnih uslova u zatočeničkim objektima i ubijanje zatočenika.

15. Vijeće se takođe uvjerilo da je predloženi iskaz Mersudine Saim-Hodžić relevantan za optužbe za genocid (tačka 1), progone (tačka 3), istrebljenje (tačka 4), ubistvo (tačke 5 i 6), deportaciju (tačka 7) i nehumana djela (prisilno premještanje) (tačka 8), budući da se konkretno odnosi na napad na Zaklopaču, nametanje i održavanje restriktivnih i diskriminatornih mjera protiv stanovništva, bosanskih Muslimana, u opštini Vlasenica, progon bosanskih Muslimana iz opštine Vlasenica i ubijanje bosanskih Muslimana u Zaklopači.

16. Vijeće se takođe uvjerilo u dokaznu vrijednost transkripta ranijeg iskaza KDZ010 i izjava svjedoka KDZ027 Mersudine Saim-Hodžić.

17. Nadalje, kada je riječ o prihvatljivosti predloženih pismenih iskaza svjedoka, Vijeće smatra da sljedeći faktori odnose prevagu u prilog njihovog prihvatanja putem pravila 92*bis*. Prvo, Vijeće se uvjerilo da iskazi troje svjedoka u velikoj mjeri predstavljaju dokaze o bazi zločina budući da se u njima navode iskustva svjedoka prilikom preuzimanja vlasti u opštinama i opisuje uticaj zločina počinjenih protiv njih i drugih žrtava. Drugo, iako Vijeće u ovoj fazi nije u poziciji da u potpunosti procijeni u kojoj mjeri su iskazi tih svjedoka kumulativni u odnosu na iskaze drugih svjedoka koje tužilac namjerava predočiti, Vijeće je pregledalo tužiočev spisak svjedoka na osnovu pravila 65*ter* i uvjerilo se da su iskazi KDZ010, KDZ027 i Mersudine Saim-Hodžić kumulativni, i to kako slijedi:

- iskazi KDZ010 i KDZ027 u vezi s njihovim zatočenjem u logoru Batković (Prilog C 2.1) kumulativni su jedan u odnosu na drugi, kao i u odnosu na iskaze Sakiba Husrefovića, Elvira Pašića i Mirsada Kuralića, čiji su pismeni iskazi prihvaćeni u Odluci po Prvom zahtjevu na osnovu pravila 92*bis*, i u odnosu na iskaze KDZ067, KDZ230 i KDZ579;
- iskazi KDZ010 i KDZ027 u vezi s ubijanjem u logoru Batković (Prilog B 2.1) kumulativni su jedan u odnosu na drugi, kao i u odnosu na iskaz Sakiba Husrefovića,

čiji je pismeni iskaz prihvaćen u Odluci po Prvom zahtjevu na osnovu pravila 92bis i u odnosu na iskaz KDZ230;

- iskaz KDZ010 u vezi s njegovim zatočenjem u logoru Luka (Prilog C 7.2) kumulativan je u odnosu na iskaze KDZ057 i Sakiba Husrefovića, čiji su pismeni iskazi prihvaćeni u Odluci po Prvom zahtjevu na osnovu pravila 92bis, kao i u odnosu na iskaze KDZ159 i KDZ410;
- iskaz KDZ010 u vezi s ubijanjem više muškaraca u logoru Luka (Prilog B 5.1) kumulativan je u odnosu na iskaze KDZ057 i Sakiba Husrefovića, čiji su pismeni iskazi prihvaćeni u Odluci po Prvom zahtjevu na osnovu pravila 92bis;
- iskaz KDZ027 u vezi sa zatočenjem u logoru Sušica (Prilog C 25.3) kumulativan je u odnosu na iskaze Elvira Pašića i Mirsada Kuralića, čiji su pismeni iskazi prihvaćeni u Odluci po Prvom zahtjevu na osnovu pravila 92bis, kao i u odnosu na iskaze KDZ044, KDZ411 i KDZ579;
- iskaz KDZ027 u vezi s ubijanjem u logoru Sušica (Prilog B 18.1) kumulativan je u odnosu na iskaze KDZ044, KDZ230 i KDZ411; i
- iskaz Mersudine Saim-Hodžić u vezi s napadom na Zaklopaču i ubijanjem vezanim za taj napad (Prilog A 15.2) kumulativan je u odnosu na iskaz KDZ173.

18. Najzad, Vijeće se uvjerilo da se iskazi KDZ010, KDZ027 i Mersudine Saim-Hodžić ne odnose na djela i ponašanje optuženog kako se tereti u Optužnici niti na bilo koje djelo ili ponašanje kojim bi se dokazivalo da je optuženi učestvovao u udruženom zločinačkom poduhvatu (dalje u tekstu: UZP) kako se tereti u Optužnici ili da je sa osobom koja je stvarno počinila zločine za koje se on tereti u Optužnici dijelio traženu namjeru za te zločine.²⁵

19. Vijeće napominje da se u iskazima KDZ010, KDZ027 i Mersudine Saim-Hodžić opisuju djela više pojedinaca koji su bili na raznim položajima u političkim, policijskim i vojnim strukturama bosanskih Srba kao što su Ratko Mladić, Goran Jelisić (upravnik

---

²⁵ Vijeće napominje da se u izjavi KDZ027 pominje prisustvo optuženog u opštini KDZ027, kao i sastanak za koji se navodi da je održan između optuženog, Ratka Mladića i izvjesne treće osobe. Vijeće se uvjerilo da ove manje značajne i uopštene reference nemaju veze sa djelima i ponašanjem optuženog kojima se on tereti u Optužnici, odnosno da se ne bi moglo reći da predstavljaju faktor protiv prihvatanja tog iskaza na osnovu pravila 92bis.

sabirnog centra u logoru Luka); Ivan Repić (stražar u logoru Luka); Rajko Dukić (vođa SDS-a u opštini Vlasenica) i Milenko Đurić (takođe pripadnik SDS-a u opštini Vlasenica). KDZ027 je u svojoj izjavi pomenuo više drugih pojedinaca; međutim, ta izjava je zapečaćena i stoga se ovdje ne navode njihova imena, nego su uvrštena u Dodatak A ovoj Odluci.

20. Vijeće primjećuje da je Ratko Mladić naveden u paragrafu 11 Optužnice kao pripadnik UZP-a zajedno sa optuženim. Drugi pojedinci koje su svjedoci pomenuli mogu se smatrati pripadnicima UZP-a u skladu s paragrafom 12 Optužnice. Međutim, pošto je razmotrilo dokaze koji se tiču tih pojedinaca, Vijeće se uvjerilo da ti dokazi ne ukazuju ni na to da je optuženi učestvovao u jednom od navedenih UZP-a za koje se tereti u Optužnici, niti da je dijelio namjeru sa bilo kojim od pojedinaca navedenih gore i u Dodatku A u vezi s počinjenjem djela kako su ih opisali svjedoci. Stoga, Vijeće ne smatra da je puka identifikacija u svjedočenjima Ratka Mladića, Gorana Jelisića, Ivana Repića, Rajka Dukića, Milenka Đurića i pojedinaca čija su imena navedena u Dodatku A dovoljna da ta svjedočenja učini neprihvatljivim u smislu pravila 92*bis* i neće primijeniti svoje diskreciono ovlaštenje da uskrati prihvatanje njihovih svjedočenja na toj osnovi.

21. Pretresno vijeće dalje smatra da ne postoje nikakvi drugi faktori protiv uvrštavanja transkripta ranijeg iskaza i izjava svjedoka u spis na osnovu pravila 92*bis*. Vijeće se takođe uverilo da pismene izjave KDZ027 i Mersudine Saim-Hodžić ispunjavaju formalne uslove navedene u pravilu 92*bis*(B) Pravilnika. Na osnovu tih i gorenavedenih faktora, Vijeće smatra da su iskazi KDZ010, KDZ027 i Mersudine Saim-Hodžić prihvatljivi na osnovu pravila 92*bis*(A).

(iii) Analiza na osnovu pravila 92*bis*(C)

22. Vijeće još jednom podsjeća da, kada je riječ o pismenom iskazu koji je prihvatljiv na osnovu pravila 92*bis*, Vijeće ima diskreciono ovlaštenje da zatraži od svjedoka da pristupe radi unakrsnog ispitivanja; ako Vijeće tako odluči, primjenjivaće se odredbe pravila 92*ter*. Donoseći ovu procjenu, Vijeće je uzelo u obzir kriterijume vezane za pravilo 92*bis*(C) koji su utvrđeni u praksi Međunarodnog suda i detaljno opisani u Odluci po Trećem zahtjevu na osnovu pravila 92*bis*.²⁶ Konkretno, Vijeće je razmotrilo da li su dotični iskazi: (i) kumulativni; (ii) vezani za bazu zločina; (iii) da li se tiču nekog "aktuelnog i značajnog

²⁶ Odluka po Trećem zahtjevu na osnovu pravila 92*bis*, par. 10.

pitanja između strana u postupku"; i (iv) da li opisuju djela i ponašanje osobe za čija se djela i ponašanje optuženi tereti odgovornošću i kolika je blizina tih djela i ponašanja u odnosu na optuženog.

23. Prvo, Vijeće napominje da KDZ027 i Mersudina Saim-Hodžić nisu nikada unakrsno ispitani; međutim, Vijeće ne smatra da ta činjenica sama po sebi iziskuje pristupanje svjedoka radi unakrsnog ispitivanja. Drugo, Vijeće se uvjerilo da se nijedan od iskaza svjedoka ne tiče direktno odgovornosti optuženog kako je navedena u Optužnici, odnosno da ne predstavlja neki "ključni" ili "suštinski" element teze tužilaštva.

24. Međutim, kako je gore napomenuto, u iskazima KDZ010, KDZ027 i Mersudine Saim-Hodžić opisuju se aktivnosti više pojedinaca koji su bili na raznim položajima u političkim, vojnim i policijskim strukturama bosanskih Srba i koji su, u smislu paragrafa 11 i 12 Optužnice, mogli biti pripadnici UZP-a sa optuženim. Iako su KDZ010 i Mersudina Saim-Hodžić svjedočili o radnjama nekih od navedenih pojedinaca, Vijeće smatra da njihova djela i ponašanje, kako su ih opisali svjedoci, nisu bila dovoljno blizu optuženom da bi iziskivala pristupanje svjedoka radi unakrsnog ispitivanja po tom osnovu.

25. Međutim, Vijeće smatra da je, s obzirom na činjenicu da KDZ027 nije nikada unakrsno ispitan i da njegov iskaz sadrži veoma detaljan opis preuzimanja vlasti u njegovoj opštini i aktivnosti vođa SDS-a prije i tokom preuzimanja vlasti, kao i nekih aspekata strukture i organizacije u logoru Batković, primjereno da Vijeće primijeni svoje diskreciono ovlaštenje da ga pozove radi unakrsnog ispitivanja. Od KDZ010 i Mersudine Saim-Hodžić neće se tražiti da pristupe radi unakrsnog ispitivanja.

(b) Povezani dokazni predmeti

26. Tužilaštvo traži uvrštavanje u spis četiri povezana dokazna predmeta u vezi sa KDZ010. Kako je navedeno u Odluci po Trećem zahtjevu na osnovu pravila 92*bis*, kao povezani dokazni predmeti su prihvatljivi samo oni dokumenti koji "čine neodvojivi i nezamjenjivi dio svjedočenja". Da bi dokaz spadao u tu kategoriju, svjedok mora u svom transkriptu ili pismenoj izjavi govoriti o dotičnom dokumentu, a bez prihvatanja tog

dokumenta transkript ili pismena izjava postali bi nerazumljivi ili bi imali manju dokaznu vrijednost.²⁷

27. Vijeće napominje da je KDZ010 govorio o predloženim povezanim dokaznim predmetima koji nose brojeve na osnovu pravila 65ter 07550, 07570 i 08465 (fotografije) tokom svog svjedočenja u predmetu *Jelisić*. Vijeće smatra da oni čine neodvojivi i nezamjenjivi dio svjedočenja KDZ010 i da bi njihovo neprihvatanje učinilo navedeno svjedočenje nerazumljivim ili bi umanjilo njegovu dokaznu vrijednost. Tužilaštvo je takođe predložilo list sa pseudonimom KDZ010 (broj na osnovu pravila 65ter: 14931) kao predloženi povezani dokazni predmet. Vijeće smatra da je list s pseudonimom potreban za identifikaciju svjedoka i da on čini neodvojivi i nezamjenjivi dio iskaza tog svjedoka.

28. Vijeće se stoga uvjerilo da predloženi povezani dokazni predmeti pod brojevima na osnovu pravila 65ter: 07550, 07570, 08645 i 14931 ispunjavaju uslove za uvrštavanje u spis i stoga će biti prihvaćeni u ovom predmetu, pri čemu će njihove brojeve dokaznog predmeta odrediti Sekretarijat. S obzirom na zaštitne mjere koje su na snazi za KDZ010, povezani dokazni predmet pod brojem na osnovu pravila 65ter: 14931 biće uvršten u spis pod pečatom.

B. Prihvatljivost povezanih dokaznih predmeta koji su ranije odbijeni bez prejudiciranja

29. Kako je gore napomenuto, u Odluci po Prvom zahtjevu na osnovu pravila 92bis, Vijeće je bez prejudiciranja uskratilo uvrštavanje u spis četiri povezana dokazna predmeta. Nakon što je tužilaštvo provelo Odluku u vezi s navedenim aspektima, Vijeće će sada ocijeniti prihvatljivost povezanih dokaznih predmeta.

30. Povezani dokazni predmet pod brojem na osnovu pravila 65ter: 11788 je izjava koju je KDZ216 dala 1993. u Centru službi bezbjednosti u Sarajevu, a o kojoj svjedokinja nije govorila u svom ranijem svjedočenju. Vijeće ima u vidu da je u Odluci po Prvom zahtjevu na osnovu pravila 92bis prihvatilo izjavu svjedokinje KDZ216 (broj na osnovu pravila 65ter: 11787), o kojoj svjedokinja takođe nije govorila tokom svog ranijeg svjedočenja, uz obrazloženje da bi njeno neprihvatanje umanjilo dokaznu vrijednost tog svjedočenja.²⁸ Međutim, u slučaju izjave koja je 1993. data Centru službi bezbjednosti u Sarajevu Vijeće smatra da dokazna vrijednost svjedočenja KDZ216 neće biti umanjena njenim

²⁷ Odluka po Trećem zahtjevu na osnovu pravila 92bis, par. 11.

²⁸ Odluka po Prvom zahtjevu na osnovu pravila 92bis, par. 42.

neprihvatanjem i da, uz činjenicu da svjedokinja u svom svjedočenju o njoj nije govorila, ta izjava ne čini neodvojivi i nezamjenjivi dio svjedočenja KDZ216. Vijeće stoga neće naložiti njeno uvrštavanje u spis. Isto tako, o povezanom dokaznom predmetu pod brojem na osnovu pravila 65ter: 40568, koji je video-snimak, takođe nije bilo riječi u ranijem svjedočenju KDZ216. Vijeće će takođe uskratiti uvrštavanje u spis i tog povezanog dokaznog predmeta.

31. U vezi s povezanim dokaznim predmetom pod brojem na osnovu pravila 65ter: 14835, Vijeće napominje da, suprotno tužiočevoj tvrdnji u Zahtjevu, prijevod tog dokumenta na engleski jezik nije unesen u elektronski sistem za vođenje suđenja. Shodno tome, Vijeće i ponovo nije u mogućnosti da analizira sadržaj tog dokumenta i iz tog razloga ga neće uvrstiti u spis.

32. Povezani dokazni predmet pod brojem na osnovu pravila 65ter: 40568 ponuđen je kao dokazni predmet zajedno sa iskazom Jusufa Avdispahića. Po tvrdnji tužilaštva, taj povezani dokazni predmet je "video-snimak razaranja u Zvorniku u aprilu 1992. u trajanju od 90 minuta". Međutim, čini se da se radi o video-snimku konferencije kojoj su prisustvovali, između ostalih, optuženi i Ratko Mladić. Pored toga, taj video-snimak nije titlovan na engleskom jeziku i Vijeće stoga nije u mogućnosti da u potpunosti analizira njegov sadržaj. U svakom slučaju, Vijeće napominje da je postojanje video-snimka "o razaranja Zvornika tokom rata u aprilu 1992." pomenuto u izjavi svjedoka Jusufa Avdispahića, ali da se o sadržaju tog video-snimka ne govori čak ni ukratko. Stoga, Vijeće smatra da taj video-snimak ne čini neodvojivi i nezamjenjivi dio svjedočenja Jusufa Avdispahića i neće ga uvrstiti u spis.

C. Unošenje dokaznih predmeta u elektronski sistem i razjašnjenje zaštitnih mjera

33. Vijeće napominje da je, kako je navedeno u Zahtjevu, tužilaštvo unijelo u elektronski sistem za vođenje suđenja redigovanu verziju povezanog dokaznog predmeta pod brojem na osnovu pravila 65ter: 07127 i javnu redigovanu verziju dokaznog predmeta pod brojem na osnovu pravila 65ter: 12156, u skladu s nalogima Vijeća u Odluci po Prvom zahtjevu na osnovu pravila 92bis.

34. Pored toga, nakon što je tužilac potvrdio da je Jusuf Avdispahić spreman da svjedoči bez zaštitnih mjera, Vijeće ne vidi nikakvu potrebu za to da pismena izjava Jusufa Avdispahića ostane zapečaćena i stoga će preinačiti njen status sa zapečaćenog na javni dokument. Međutim, Vijeće napominje da javna verzija te izjave ostaje privremeno uvrštena

u spis, pod uslovom da je tužilac dostavi u obliku koji u potpunosti ispunjava formalne uslove iz pravila 92*bis*(B).

D. Zahtjev za ponovno razmatranje

35. U Odluci po Prvom zahtjevu na osnovu pravila 92*bis* Vijeće je na osnovu pravila 92*bis* prihvatilo pismenu izjavu Osmana Krupinca od 16. novembra 2001.²⁹ Tužilac sada traži ponovno razmatranje te odluke budući da je obaviješteno da je svjedok preminuo u novembru 2006., te da bi Vijeće stoga taj iskaz trebalo prihvatiti u skladu s pravilom 92*quater*.³⁰

36. Vijeće podsjeća da je test za prihvatanje dokaza na osnovu pravila 92*bis* znatno stroži od testa za prihvatanje iskaza preminulih ili nedostupnih svjedoka na osnovu pravila 92*quater*. Budući da je Vijeće već konstatovalo da pismena izjava Osmana Krupinca ispunjava formalne uslove iz pravila 92*bis* i da je ta izjava već u spisu, Vijeće ne vidi nikakvu praktičnu korist od ponovnog razmatranja svoje odluke da prihvati pismenu izjavu Osmana Krupinca na osnovu pravila 92*bis* i da je ponovo prihvati na osnovu pravila 92*quater*.

37. Pored toga, Vijeće smatra da tužilac nije pokazao na koji je način pravni standard za ponovno razmatranje, koji je formulisalo Žalbno vijeće, zadovoljen u ovom slučaju. Tužilac nije uvjerio Vijeće da prihvatanje pismene izjave Osmana Krupinca na osnovu pravila 92*bis* ukazuje na "očiglednu grešku u rezonovanju" Vijeća ili da je potrebno ponovno razmatranje te odluke kako bi se spriječila nepravda. Iz navedenih razloga Vijeće neće ponovo razmotriti Odluku po Zahtjevu na osnovu pravila 92*bis*.

38. Pošto je to konstatovalo, Vijeće prihvata zahtjev tužilaštva kao obavještenje na osnovu kog će modifikovati svoje spise u administrativne svrhe kako bi odražavali status pismene izjave Osmana Krupinca kao izjave prihvaćene na osnovu pravila 92*quater*. S tim u vezi, Vijeće poziva tužioca da ga i ubuduće obavještava o postojanju eventualnih sličnih okolnosti, budući da će tako pomoći Vijeću da njegovi spisi o svjedocima budu što je moguće tačniji.

E. Druga pitanja

²⁹ Odluka po Prvom zahtjevu na osnovu pravila 92*bis*, par. 47(1)(a).

³⁰ Vijeće napominje da izvod iz matične knjige umrlih ukazuje na to da je Osman Krupinac preminuo u aprilu 2006., a ne u novembru 2006. godine.

39. Vijeće će sada preći na razmatranje drugih pitanja od manjeg značaja koja proističu iz Odluke po Prvom zahtjevu na osnovu pravila 92bis, pored onih koje je tužilac pokrenuo u Zahtjevu, a o kojima je već gore bilo riječi.

40. Vijeće je u paragrafu 29 Odluke po Prvom zahtjevu na osnovu pravila 92bis izjavilo da pismena izjava Sakiba Husrefovića (od 26.–27. maja 1995.) ispunjava formalne uslove predviđene u pravilu 92bis(B) Pravilnika, iako u stvari ta izjava nije ovjerena u skladu s navedenim pravilom. Shodno tome, pismena izjava Sakiba Husrefovića trebala je biti samo privremeno prihvaćena od strane Vijeća, pod uslovom da tužilac obezbijedi potrebnu ovjeru. Iz toga proizlazi da su dokazni predmeti koji su povezani sa iskazom Sakiba Husrefovića i koji nose brojeve na osnovu pravila 65ter: 21181, 21182 i 21183 isto tako trebali biti samo privremeno prihvaćeni od strane Vijeća. Vijeće će stoga preinačiti Odluku po Prvom zahtjevu na osnovu pravila 92bis u onoj mjeri u kojoj se ona odnosi na pismenu izjavu Sakiba Husrefovića i povezane dokazne predmete i samo će privremeno prihvatiti te dokumente.

41. Isto tako, Vijeće je prihvatilo transkripte ranijih iskaza KDZ023 i KDZ059 u predmetu *S. Milošević* kao zapečaćene, iako su u stvari oba ta svjedoka svjedočila na javnoj sjednici. Iz tog razloga, Vijeće će preinačiti status tih dokumenata u javni umjesto zapečaćenog.

42. Vijeće je takođe primijetilo da u Odluci po Prvom zahtjevu na osnovu pravila 92bis prilikom uvrštavanja u spis zapečaćenih transkripata ranijih iskaza KDZ057 i KDZ072 nije izričito naložilo tužiocu da što je ranije moguće dostavi Sekretarijatu povjerljivu verziju tih transkripata, kao i njihove javne redigovane verzije, čime se obezbjeđuje redigovanje svjedočenja datog na djelimično zatvorenoj sjednici i sva redigovanja koja su naložila pretresna vijeća u predmetima *Krajišnik*, odnosno *Šešelj*. Da ne bi bilo nikakve zabune, Vijeće i u ovom slučaju smatra da je potrebno izričito naložiti tužiocu da tako postupi.

43. Po daljnjem pregledu dokumenta sa brojem na osnovu pravila 65ter 12144, koji je uvršten u spis od strane Vijeća u Odluci po Prvom zahtjevu na osnovu pravila 92bis, Vijeće je primijetilo da prijevod na engleski jezik tog dokumenta koji je unesen u elektronski sistem za vođenje suđenja ne odgovara njegovom originalu na bosanskom/hrvatskom/srpskom jeziku. Vijeće stoga traži od tužioca da zamijeni trenutno uneseni engleski prijevod ispravnim prijevodom i da obavijesti Pretresno vijeće čim to učini.

IV. Dispozitiv

44. U skladu s tim, na osnovu pravila 54, 89 i 92bis Pravilnika, Pretresno vijeće ovim:

A. **DJELIMIČNO ODOBRAVA** Zahtjev i **NALAZE** sljedeće:

1. Ranije svjedočenje KDZ010 u predmetu *Jelisić* (broj na osnovu pravila 65ter: 90024) i pismena izjava Mersudine Saim-Hodžić (broj na osnovu pravila 65ter: 90022) uvrštavaju se u spis bez obavezivanja svjedoka da pristupe radi unakrsnog ispitivanja;
2. KDZ027 pristupiće radi unakrsnog ispitivanja, a njegov iskaz biće predodčen u skladu s pravilom 92ter;
3. Status pismene izjave Jusufa Avdispahića i transkripata ranijeg svjedočenja KDZ023 i KDZ059 u predmetu *S. Milošević* preinačiće se sa zapečaćenog na javni;
4. Status uvrštavanja u spis pismene izjave Sakiba Husrefovića i tri povezana dokazna predmeta koji se odnose na njegov iskaz (brojevi na osnovu pravila 65ter: 21181, 21182 i 21183) se mijenja tako da su ti dokumenti sada privremeno uvršteni u spis, pod uslovom da tužilaštvo dostavi pismenu izjavu u obliku koji u potpunosti ispunjava formalne uslove iz pravila 92bis(B);
5. Tužilaštvo će, što je ranije moguće, dostaviti Sekretarijatu povjerljive verzije transkripata ranijeg svjedočenja KDZ057 i KDZ072, kao i njihove javne redigovane verzije, pri čemu će se obezbijediti redigovanja kako iskaza datog na djelimično zatvorenoj sjednici, tako i svih redigovanja koja su naložila pretresna vijeća u predmetima *Krajišnik*, odnosno *Šešelji*;
6. Povezani dokazni predmeti sa brojevima na osnovu pravila 65ter: 07550, 07570 i 08465 uvrštavaju se u spis;
7. Povjerljivi povezani dokazni predmet sa brojem na osnovu pravila 65ter: 14931 uvrštava se u spis kao zapečaćen; i
8. Tužilaštvo će, što je ranije moguće, zamijeniti pogrešan prijevod dokumenta sa brojem na osnovu pravila 65ter: 12144 ispravnim prijevodom i o tome obavijestiti Vijeće čim to učini.

- B. **TRAŽI** od Sekretarijata da dotičnim dokaznim predmetima dodijeli brojeve dokaznog predmeta;
- C. **ODBIJA** Zahtjev u svim drugim aspektima.

Sastavljeno na engleskom i francuskom jeziku, pri čemu je engleska verzija mjerodavna.

/potpis na originalu/
sudija O-Gon Kwon,
predsjedavajući

Dana 9. februara 2010.
U Haagu,
Nizozemska

[pečat Međunarodnog suda]